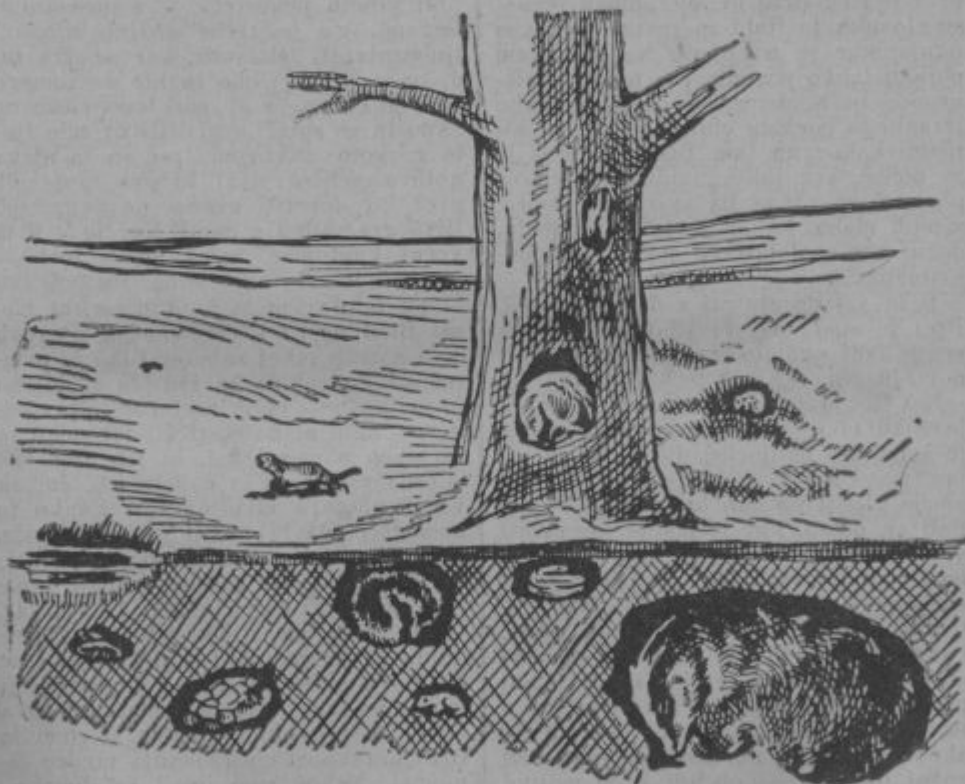

Zimsko spanje živali

Danes vam bomo povedali, katere živali prespijo zimo in kam se skrijejo.

Na naši sliki vidimo zgoraj v duplu dve beli pegi. To sta netopirja, ki tam spita, ker bi zunaj zmrznila, nikjer pa tudi ni nočnih metuljev, da bi jih pohrustala. Spodaj v večjem duplu leži zviti v svitek tolst polh. Bog ve, koli-

sil toliko žita, da je vedno dobro založen, kadar se pozimi prebudi, na levi strani drevesa pa teče podlasica, da kaže svoji zimski kožušček, ki je lepo bel, čez leto pa nosi svetlorjav plašček. Prav na levi se je pod zamrzlo lužo zarila v blato žaba, ker ni nikjer muh in je reva gola brez kožuha. Pod

ko orehtov in lešnikov je zglodal, da je prišel do sladkih jederc. Zato je pa tako rejen in poln maščobe, da mu ni treba jesti vso zimo. Če bi polha vzeli iz dupla, bi ga lahko vrgli na tla pa bi se ne prebudil — tako trdo spi debelušček! Ampak spomladi, ko se prebudi, bo pa siten in čemerren, kakor vsak, ki nerad izleze iz tople postelje. In pa suh, suh, da ga bodo same kosti!

Na desni strani v luknji spf mali hrček, ki si je jeseni v svojo luknjo zno-

podlasico spi v klobčič zviti jež, na desno pa grda kača. Blizu žabe se je zarila želva, pod ježem pa dremlje krt, ki vedno pride pogledat, če sonce le malo ogreje zemljo. V kotu je pa v svojem brlogu na toplem jazbec, ki se je tudi v jeseni zredil, da se je že komaj gibal. Grdoba zdaj spi in — hujša, kakopak zato, ker nič ne je. Kar žalosno je gledati sliko, a saj vemo: ko pride pomlad se bodo vsi zbudili in veselili solnca, toplote in svojega življenja!

Bižu je čisto bel, po vrhu ima bolj dolge nekoliko kodrasto dlako, spodaj je pa skoraj čisto gol. Rep ima pristrizen tako, da je le en decimeter dolg in enako dolg je njegov gobček. Na prvi pogled Bižu ni lep, ampak počasi se človeku priljubi in potem vam vse ugaja, kar je na njem. Na njegovem obrazu lahko poznate vse njegove plemenite in neplemenite občutke. Tako izrazitega pasjega obraza se ne spominjam, kakor ga ima Bižu. Za nas je to dobro, ker takoj uganemo njegove namere, za njega pa je včasih dobro, včasih slabo, kakor je to v življenju, da ni vselej dobro, če smo preveč odkritosrčni.

Bižu vstane zjutraj z drugimi vred. Prej je spal zdaj tu zdaj tam, kakor mu je bolj ugajalo, zadnjič pa je dobil novo blazino. Takrat je bilo veliko veselje. Ko jo je sluga zvečer prinesel, je Bižu takoj vedel, da je njegova in je šel takoj nanjo leč. Ležal je na nji ves večer prav do večerje in je ponosno gledal na nas, kajti zdaj je imel tudi on nekaj, kar je mogel imenovati svoje. Poslej torej leži Bižu pri peči na svoji blazini. Ko zjutraj vstane, sme takoj na dvorišče, da se malo pretagne, potem pa nima drugega posla, kakor da gre voščiti vsakemu posebej dobro jutro. V tem je Bižu mojster. Naj popišem, kako napravi pri meni svojo jutranjo vizito. Okoli pol devetih — ako ga namreč ne zmotijo kaki bolj važni opravki — obstoji pred mojimi vrati in čaka potrpežljivo, kdaj se odpro. Ako dolgo ni nič, potem da z globokim vzdihovanjem znamenje, da je on pred vrati. Seveda se mu na to takoj odpre. Vstopi počasi in zelo resno. Potem se vzpne na zadnji dve nogi in pomiga z repom. To je pozdrav. Ako se zahteva od njega faco, jo seveda tudi poda. Pri tem pa Bižu nikakor ne more skriti svoje sebičnosti, ki pri njem

prevladuje nad vsemi drugimi lastnostmi. Zjutraj namreč, ko posije solnce v sobo, je zelo prijetno ležati na oknu. In gospod Bižu se te ugodnosti takoj polasti. Seveda, ako pride — kar se mu tudi včasih ponesreči — z umazanimi nogami, ga je treba vkljub njegovi ljubeznivosti odsloviti, kar smatra tudi on za opravičeno in nič ne zameri. Ako je čeden, se seveda lepo vleže na okno in se solnči. Sploh Bižu zelo ljubi gorkoto; zakurjena peč so za njega gotova nebesa; leži in spi tam cele ure. Po devetih gremo na izprehod. Bižu gre vedno z nami. Ker je v Rivi večni kontumac, mora nositi torbico, kar mu je zelo neprijetno. Pa tudi, ko bi ne bilo večnega kontumaca, bi moral Bižu nositi torbo, ker ga njegova živa natura takoj zapelje. Bižu je namreč — kakorkoli že izgleda nedolžno in prijazno — velik pretepač in prepirljivec. Zato ni na cesti nikdar miru in se stepe z vsemi psi, ki jih srečamo. Seveda vse to ne iz hudobnosti, ampak vsled njegove žive nature. Enako je nemogoče, da bi pustil pri miru osle, vole, konje, koze, posebno pa kokoši; ne stori sicer nič žalega, ampak nekoliko podražiti mora vsako živo stvar.

Pri psih je Bižu zelo previden: onim, ki so manjši od njega, ničesar ne stori, onim pa, ki so mnogo večji in je nevarnost, da bi trpela njegova koža, se previdno umakne. V tem je Bižu naravnost občudovanja vreden diplomat. Nekoč smo imeli še drugega velikega psa, ki mu je bilo ime Teraz. Bil je le nekaj dni pri nas. Našemu Bižuju ni bilo to nič kaj po volji in mu je bilo zelo odveč, da bi imel še kdo drugi pravico v hiši razen njega. Iz početka ni niti hotel priti v isto sobo, kjer je bil Teraz. Toda počasi se je udal in je sklenil s Terazom prijateljstvo. Seveda je Bižu to prijateljstvo zase izkoristil. Ko smo šli na sprehod,

se je Bižú spustil tudi na večje pse, v dobrem prepričanju, da ga bo branil močni Teraz, če bo sila. Teraz je bil sicer miren pes, ampak svojo prijateljsko dolžnost je zvesto izpolnil. Spremljal je Bižúja v njegovih težavnih bojih; vsako preveč sovražno postopanje drugih psov nasproti Bižúju je strogo kaznoval. Seveda je imel Bižú v takih časih mnogo več poguma, ko je čutil za seboj tako moč. Tako se je Bižúju posrečilo, da je vse pse v Rivi premagal.

Da ima Bižú tudi sicer mnogo posla za raznimi vogaši, po vežah, dvoriščih in drugod, koder gremo mimo na sprehod, se razume samo po sebi. Vse to ga včasih tako zmoti, da zaostane za nami in pride pozneje domov. Naravno je, da mu takrat huda prede. Bižú to že vnaprej dobro ve, zato pride do-

mov z zelo skesanim obrazom. Naredimo mu dolgo pridigo, ki jo poslušamo mirno s počasnim pomežikovanjem. Drži se poniglavo in obuja britek kes. Mi vsi dobro vemo, da je to tak kes, kakor ga je nekoč kazala lisica zvitorepka. Toda Bižú se vedno da zapeljati svoji naturi in natura — pravijo — je nepoboljšljiva, za to je Bižú nepoboljšljiv. Nekoč smo ga hoteli učiti manire. Spodaj v pritličju namreč imajo psa, ki mu je ime Galjano. Galjano je rujav, majhen pes in velik komedijant. Skakati zna skozi obroč, čez roke, preko palice, ali kakor hočete. Skače tudi preko stolov na veliko daljavo. Galjano je sladkosnednež in zelo ljubi sladkor. Za košček sladkorja vam Galjano prekucuje kozolce, skače in igra, kakor vsak komedijant. Bižú in Galjano sta bila smrtna sovražnika. Kaj je bilo vzrok temu sovražstvu, se ne ve, ampak gorjé, če sta dlanila skupaj. (Dalje v nedeljo)

† Srečko Kosovel:

Zima

Sneg zastrl je drevje,
latnike, polja,
vas je kakor otok bel
sredi zimskega sveta.

Klčal bi, pa ne sliši
se preko gorskih slemen,
gozd počiva pod težo
svetlih, snežnih kopren.

Še moja misel je svetla
kot ta zapuščena pot;
čas — se zdi — se je v polja vjel
kot potnik, ki pride
in sede v zimski kot.

Marjanica in vila Dobromila

Marjanice ne poznate? O, potem vam moram povedati njeno zgodbo. Marjanica je bila edina hčerka siromašnih starišev. Ko je shodila, ji je umrla dobra mamica. Očka je bil zaradi njene smrti tako žalosten, da je tudi on legel in umrl. Tako je ostala Marjanica sama na svetu. Bila je majhna, tako majhna, da so ljudje pravili, da je škratjega rodu. Povezala je culico, zaklenila hišico in se odpravila v širni svet, da si poišče zaslužka.

Hodila je tri dolge dni, hodila tri dolge noči, a nikjer ni mogla najti zaslužka. Vsak jo je spodil izpred svojega praga, rekoč:

»Kaj bi s teboj, ko si tako majhna! Delati ne boš mogla veliko in vedno bomo v strahu, da te ne bi kdo pohodil, ko si tako majhna!«

Marjanica je bila žalostna. Solze so ji tekale po licih in srce ji je bilo težko od skrbi. Pa je prišla v gozd. Solnce se je bilo že skrilo za gorami in v gozdu se je že mračilo. Marjanica je sedla pod visoko smreko. Obrazek je skrila med dlani in jela tiho vzdihovati:

»Joj, zakaj sem tako majhna, da me nihče ne mara vzeti v službo?«

Tisti mah je zašumel potoček:

»Zato si majhna, ker so stale vile ob tvoji zibelki. Če hočeš postati večja, mo-

raš poiskati vilo Dobromilo. Ona ti lahko pomaga, da postaneš velika in krepka!«

Marjanica je poslušala te besede in se napotila iskat vilo Dobromilo.

Hodila je tri dolge dni, hodila tri dolge noči, a vile Dobromile ni mogla najti.

Ko se je zvečer solnce skrilo za gorami, je sedla Marjanica pod staro smreko. Culico je položila poleg sebe na zemljo. Z rokami si je zakrila obraz in jela milo vzdihovati:

»Le kje je dom vile Dobromile? Kdaj jo bom našla, da mi bo pomagala?«

Tisti mah je rekel jež, ki je stanoval za staro smreko:

»Dvajset dolgih korakov od tod stanuje vilin rod. Le hitro, hitro pojdi tja, ker jutri je ne bo doma!«

Marjanica se je prijazno zahvalila dobremu ježu in se odpravila na pot. Nožice je imela krvave od kamenite poti in trudna je bila tako, da se je kar opotekala. Tedaj pa je zagledala pred seboj dvojce kresnic.

»Ali stanuje tukaj vila Dobromila?« je vprašala Marjanica.

A preden so utegnile kresnice odgovoriti, so se odprla skrita vrata starega hrasta in iz njega je stopila krasna vila Dobromila.

»Vem, zakaj si prišla, Marjanica! Čakala sem te in že sem se bala, da ne boš zmogla dolge poti. A vendar si prišla. Krvave nožice ti pozdravim in najedla in spočila se boš lahko pri meni, kolikor boš le hotela. Kdor je vztrajen, zasluži uspeh!«

Marjanica se je oklenila viline roke in odšla z njo v Dobromilino stanovanje, ki je bilo skrito v starem hrastu.

Čez tri dni je bila Marjanica spočita in tedaj je potožila vili svoje gorje: »Glej, dobra vila, ker sem tako majhna, me nihče ne mara vzeti v službo. Če mi ne boš pomagala, bom morala od lakote poginiti. Potoček mi je povedal, da me lahko napraviš veliko in močno. Joj, prosim te, pomagaj mi, drugače mi živeti ni!«

Dobra vila se je globoko sklonila nad zapuščeno Marjanico, ji pobožala lase in dejala:

»Ko boš stopila iz hrasta na zemljo, boš nenadoma postala velika in močna in boš pozabila, kako je bilo pri meni in kje stanujem. A vedi, kadar ti bo med ljudmi težko in kadar boš žalostna in potrta, tedaj se bom ponoči splazila k tvoji postelji in te bom uspavala. Spanec bo ublažil tvoje gorje in ti bo prinesel tolažbo!« Tako govoreč je prišla vila Marjanico za roko in jo peljala iz njene doma. Pri vratih jo je poljubila na čelo, jo vzdignila in postavila na zemljo. In glej čudo! Tisti mah je postala Marjanica velika in krepka. Prisrčno se je zahvalila vili Dobromili in odšla iz gozda. Ko je prišla v domačo vas, je ni nihče spoznal. Prvi kmet, pri katerem se je zglasila, jo je vzel v službo. Tam je zdaj že večlet in vedno je vesela in srečna, zakaj kadar se hoče splaziti žalost v njeno srce, pride ponoči vila Dobromila in jo zaziblje v čudežni spanec, iz katerega se spet srečna in zadovoljna zbudi.

Juvan Božo:

Sneženi mož

Snežene delamo možice,
smo inženjerji kar brez skice
Grdo se tak možic drži,
a nihče se ga ne boji.

Manica:

Abeceda

A, be, ce,
pastir gre po ovcé,
če, de, e, ef,
čuden pič je šnef,
ge, ha, i,
snežec že kopni,
je, ka, el, em,
dobre volje sem,
o, pe, er,
daj mi toplomer,
se, še, te, u,
brž na plan — juhu,
ve, ze, že,
pa je konec že.

Nov natečaj za »Jutrovčke«

Razpisujemo nov natečaj za naše mlade pisatelje in pisateljice. Zadamo vasu tri vprašanja:

»Kako dolgo si želim živeti? Zakaj?«

»Ali se zanimam za sport? Kateri mi je najljubši?«

»Kateri učni predmet mi je najljubši? Zakaj?«

Izberite si tisto vprašanje, ki boste najlažje odgovorili nanj, in spišite odgovor s črnimol na čeden papir. Spis pošljite Uredništvu »Mladega Jutra« v Ljubljani. Ne pozabite nalepiti znamke na pismo ali na karto. Odgovori naj bodo kar moči kratki. Dopise bomo sprejemali do 17. februarja. Pošiljke zamudnikov bodo romale v koš.

Za petorico najboljših spisov smo spet pripravili lepe knjižne nagrade. Odgovorov, ki ne bodo lično spisani in dobro premišljeni, ne bomo objavili.

Zdaj pa pamet v glavo, pero v roko in hajdi na delo!

Uredništvo »Mladega Jutra«.

Nagrade pridnim »Jutrovčkom«

Zadnjo nedeljo smo zaključili svoj natečaj za nagrade so izžrebani:

Ivanka Pešakova, učenka I. razr. 2. odd. v Tepanjah p. Konjice.

Karel Hribernik (za D. M.?) šol. upr. Vrata pri Muti.

Daniilo Močnik, učenec V. razr. v Guštanju.

Hrastnik Franc, učenec IV. razr. v Krškem.

Emica Staretova, učenka I. razr. mešč. š. Središče ob Dravi.

Navedeni nagrajenci dobijo lepo mladinsko knjigo s slikami: »Prigode porednega Bobija«. Želimo jim veliko zabave pri čitanju!

Uredništvo »Mladega Jutra«.

James Watt, izumitelj parnega stroja

Ob njegovi 195-letnici

Izumitelj parnega stroja je bil James Watt, po rodu Anglež, ki se je rodil 19. januarja l. 1736. v Greenocku na Škotskem. Že kot otrok je bil zelo resen in zamišljen. Namestu da bi se igral z drugimi otroci, je sedel v kakšnem kotu in reševal računske naloge. Svoje igrače je preiskaval razlagal in jih spet sestavljal, zakaj vselej je hotel vedeti, kako je bila igrača napravljena.

Njegov oče je želel, da bi James študiral. Toda ko je bilo dečku šestnajst let, je pustil šolo in se šel kot vajenec učiti v neko mehanično delavnico. Po štirih letih, ko je bil izučen, je šel v London (glavno mesto Anglije) in stopil tam pri nekem mehaniku v službo. Za to potovanje je potreboval celih dvanajst dni. Takrat se mu gotovo še ni sanjalo, da bo s pomočjo svojega izuma lahko napravil isto potovanje v dvanajstih urah. V Londonu je ostal samo leto dni, nato je šel v Glasgow. Tu je sprejel službo mehanika na univerzi. Popravil je instrumente, ki so jih potrebovali dijaki za fizikalne poizkuse. Vseučiliški profesorji so kmalu spoznali, da je bil James izredno bistre glave. Uredili so mu majhno delavnico, kjer so se zbirali največji glasgowski učenjaki.

V letih 1762. in 1763. se je James Watt najbolj zanimal za uporabljivost pare, wendar pa se mu je šele l. 1764.

posrečil njegov veliki izum.

Bilo je tako: na univerzi so imeli majhen vzorec parnega stroja, ob katerem so se dijaki učili. Tega vzorca pa ni bilo moči spraviti v tek. Poklicali so mehanikarja Watta in ga vprašali, če bi jim mogel on popraviti strojček tako, da bi spet tekel. To se mu je tudi posrečilo. Odslej je stremel samo še za tem, kako bi izboljšal parni stroj. Pustil je službo in se posvetil svojim študijam. In res, ni dolgo trajalo, ko je Watt našel vzrok, zakaj parni stroj ni maral brezhibno delovati. Tako je iznašel kondenzator, o katerem ste se že učili ali pa se še boste natančneje v šoli. V l. 1774. je s svojim prijateljem Boultonom postavil veliko tovarno v Sohu blizu Birminghama, kjer je izdeloval velike parne stroje po svojem izumu.

James Watt ni bil deležen žalostne usode izumiteljev. Živel je srečno in njegovo bogastvo ni bilo nezatno. Ko se je postaral, je predal tovarno svojemu sinu, ki jo je vodil dalje. Sam pa se je prešel v Heathfield blizu Birminghama, kjer se je popolnoma posvetil študiju in počitku. L. 1819. je umrl, star 83 let. Angleški narod mu je postavil v Londonu krasen marmornat steber v spomin. Tudi v Birminghamu, Greenocku in Manchesteru so mu postavili spomenike.

Novice za male glavice

Veliko radost so pretekli teden uživali Zagrebčani. Dva največja in najljubša gosta so imeli v svoji sredi. Prvič sta se v nedeljo za daljši čas pripeljala v Zagreb kralj Aleksander in kraljica Marija. Veličasten je bil sprejem na kolodvoru. Ves Zagreb je bil pokonci, pa tudi iz okolice so prišli tisoči in tisoči kmetov in kmetice z otročički, oblečenimi v krasne narodne noše, ki jim tako ljubko pristojajo. Pa je res tudi bilo presrčno videti, kako so ti mali junaki s svojimi sestricami zaplesali kolo pred kraljevskim dvorom. Kraljica jih je smeje gledala skozi okno.

Seveda sta si kralj in kraljica ogledala vse zagrebške znamenitosti, a najbolj ganljivi so bili prizori, kadar sta prišla med mladino ali med siromake. Kraljica je najprej obiskala dečje zdravilišče, kjer ji je neka deklica tako lepo deklamirala pesmico v pozdrav in ji izročila šopek, da jo je kraljica vsa prevzeta božala po licu. V hiralnici se je nato kraljica ljubeznjivo pogovarjala s starčki in sivolasimi ženicami, ki so ji poljubovale roko. Mnogi starčki pa so jokali od veselja, da vidijo kraljico v svoji sredi. Prekrasno je bila nato kraljica sprejeta tudi v zagrebškem otroškem sirotišču, kjer vzgajajo zapuščene otroke.

O, mnogo takih lepih prizorov bi vam še lahko opisali, toda najbolj zanimivo je pa vendarle bilo to, ko sta se kralj in kraljica v terek popoldne podala na izprehod v zagrebško okoličje. Čim sta izstopila iz avtomobila, ju je obkolila mladina in ju ni pustila iz svoje srede. Kralj se je z vsakim prijazno pogovarjal. Tisti čas se pa mimo pripelje na kolesu neki mladenič. Ko je prišel že čisto blizu in ugledal kralja, je kar odrevenel in domala telebnil s kolesa. Kralj je videl njegovo presenečenje, takoj je stopil k njemu in fanta vprašal, kako se piše. Fant pa je kar ves navdušen vzkliknil: »Živio kralj!« — in šele počasi spravil iz sebe, kako mu je ime, odkod doma in koliko mu je let. Pa ga je kralj dalje vprašal, če je že odslužil vojake. »Sem, Veličanstvo!« se je fant junaško odrezal in kralj ga je zadovoljno potrepal po ramenu. Hotel je pač s tem reči: take fante potrebuje! Nič ne de, če so malo nerodni, samo da so zdravi in pošteni in iskreni...

O ničemer drugem zdaj ne govore v

Zagrebu kakor o kralju in kraljici in vse kaže, da bosta odslej vsako leto daljši čas bivala v tem lepem mestu.

Iz Ljubljane smo pa pretekli ponedeljek izgubili zelo dobrosrčnega in priljubljenega gospoda. Za poslanika ministra naše države v zlati Pragi je odšel g. dr. Albert Kramer. Težko smo se vsi poslovili od njega, obenem smo pa lahko ponosni, da je Slovenec prišel na tako visoko, odgovorno in častno mesto. Pa zdaj, ko jo že v Pragi, vam, otroci lahko zaupamo tole: gospod doktor Kramer je bil direktor »Jutra« in je bil sila vnet za mlade »Jutrove« čitatelje, a še prav posebno je bil dobrega srca za revne otroke. Kadar je šlo za božične ali velikonočne ali binškošne nagrade, bi bil takorekoč vse razdal, kar je imel pri roki. Kjer pa je bilo treba pomagati ali razveseliti mladino, ni štedil. In vedno je tudi dobro pazil, kako se giblje »Mlado Jutro«. Zares plemenit prijatelj mladine! Še za slovo je naročil, da naj se pri »Jutru« tudi v bodoče vse tako vrši za mladino kakor doslej. Zato, mladi Jutrovčki, le nič strahu: še bomo razpisovali številne lepe nagradne naloge in še bo »Jutro« pomagalo povsod tam, kjer bo le moglo in znalo pomagati...

Naravnost čudežno je v novomeški bolnici ostal pri življenju sedemletni Panjanov Jožek iz Bele Krajine. Na starega leta dan se je doma sankal in tako nesrečno padel, da je po udarcu ob glavo obležal brez zavesti. In nezavesten je ležal v bolnici celih 17 dni. Pa so ga zdravniki le ohranili pri življenju in je fantek zdaj že spet živahen ter se pridno krepča s sladkorčki in pomarančami, ki mu jih prinašajo dobrosrčni Novomeščani.

Ampak take nezgode — namreč pri sankanju — letos že skoro ne bodo več mogoče, ker ni snega... Ti čudna zima til! Pa ni prav, da ni mraza. Po svetu ljudje zelo bolehalo, samo na Dunaju je zadnjič moralo v posteljo okrog pol milijona prehlajencev. Hudo je »španska« ali hripa razsajala tudi na Francoskem. V Ljubljani je pa zadnji čas zelo mnogo otrok bolnih. Kaj vam naj svetujemo, otroci? Previdni bodite, čuvajte se prehlada; če pa vas bo začela obhajati mrzlica, koj po-vejte starišem, pa hajd v posteljo. In potem samo ubogajte in se bo vse dobro izteklo.

Medved

Živela sta starec in starka. Pa se je starki zahotelo medvedjega mesa in dejala je možu: »Pojdi, starec, po medvedje meso!« Starec je vzel sekuro in odšel v gozd. Tam je gledal na vse strani in zapazil medveda, ki je ležal pod klado in krepko spal. Starec ni nič pomisljal; odsekal je medvedu šapo in jo nesel domov. Proti večeru se je vrnil k starki. — »Na,« pravi, »skuhaj si medvedjo šapo.« Starka je vzela šapo, odrila kožo in postrigla dlako; meso je postavila k ognju, s kožo si je postlala, dlako pa je pričela presti. Kaj pa medved? Ubogi invalid se je zbudil in zatulil, da se je razlegalo po vsem lesu; tulil je in tulil, potem pa se je premislil in si napravil nogo od lipovine; gre k starčevi kočici in zapoje:

»Škriplji, noga,
škriplji, lipova,
Zemlja spi
In voda spi,
Po seliščih spe
In po vaseh spe,
Le babica ne spi,
Mojo dlako prede,
Moje meso kuha,
Mojo kožo suši.«

Starec in starka sta se prestrašila; kaj bo, kam naj se skrijeta? — »No, starec,« pravi starka, »zlezi v košaro, obesim te nad vrata, sama pa zlezem za peč in se skrijem med drva.« Rečeno, storjeno. Komaj pa je medved stopil v hišo, se je košara s starcem odtrgala in padla na tla. Medved se je ustrašil in pobegnil v les.

A. N. Afanasjev.

Umetnosti z ledom

Če hočete kaj lepega dobiti, lahko stavite s svojim tovarišem ali s kako odraslo osebo, da boste pustili navaden ocurek v zakurjeni sobi primrzniti na katerikoli predmet. Nihče vam tega ne bo hotel verjeti in vsak bo pristal na stavo, čeprav se vam bo gotovo posrečilo. Od strehe ali od okna odlomimo močen ocurek in ga hitro nesemo v sobo. V sobi se takoj začne tajati. Paziti moramo, da postane del ocurka gladek. Na mizo, stol, krožnik ali kamor mislimo postaviti ocurek, da primrzne, potresemo navadne kuhinjske soli ali pa solitrove soli. Zdaj postavimo ocurek na tisto mesto in kmalu, čeprav je soba topla in zakurjena, bo ocurek primrznil na dotični predmet. Sol namreč povzroča mrzaz med tem ko se topi. Tako boste stavo dobili!

Lisica pogrebec

Živela sta nekoč starec in starka. Ko je starka umrla, se je starec razžalostil in odšel iskat pogrebca. Gre in sreča medveda: »Kam greš, starec?« — »Pogrebca grem iskat, žena mi je umrla.« — »Vzemi mene!« — Starec ga vpraša: »Znaš plakati?« — Medved je zatulil: m—e! Starec pravi: »Ne znaš. Ni treba. Preslab glas imaš!« Šel je dalje: hodil je in hodil in srečal volka. Začel ga je izpraševati: pa tudi ta ni znal. Spet je šel in šel, nasproti mu pride lisica: »Kam si namenjen, starec?« — »Pogrebca iščem, žena mi je umrla.« — »Vzemi mene!« — »Znaš plakati?« — Pa je zaplakala: »Kme-e-t je i-me-el že-e-no-o, ra-a-no-o je vsta-a-ja-a-l-a, ka-a-š-o ku-u-ha-a-la-a in sta-a-rca krmi-i-la-a.« — »Dobro,« pravi starec, »izvrstno znaš plakati!« — Pripeljal je lisico domov, posadil starki k nogam in ji ukazal plakati, sam pa je šel tesat krsto. Ko se je vrnil, ni bilo v hiši ne starke ne lisice: lisica je že davno pobegnila, od starke pa so ostale same kosti! Zajokal je starec in odslej živel sam.

A. N. Afanasjev.

Mladi zemljemerec

Hiša stoji na parceli, ki ima obliko kvadrata in pokriva ravno $\frac{1}{4}$ površja leté, ostale tri četrtine zemljišča je za

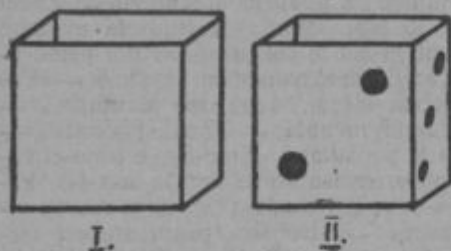
vrst. V hiši stanujejo 4 stranke. Kako jim je hišni gospodar razdelil vrt, da je imela vsaka stranka enak kos?

Ruske uganke

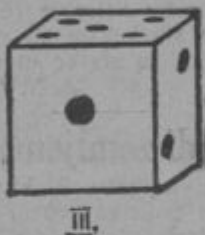
1. Brez rok in brez sekire je zgotjena hišica. (Polževa hiša).
2. V belem sodčku se dvojce piv preliva, pa nikoli ne zlije. (Jajce).
3. Tisoč bratov je zvezanih in postavljenih na mater. (Snopi)
4. Crn je, pa ni vrana, rogat je, pa ni bik, šest nog ima, pa brez kopit. (Rogač)
5. Sredi je rdeč, sladak, kožuh pa ima zelen, žameten. (Pesa)

Čarobna kocka

Iz tenke toda čvrste lepenke zlepi dve škatli v obliki kocke, kakor kaže slika I, in slika II. Prvo oblepi z rdečim papirjem, drugo pa — katera naj bo toliko manjša, da jo z lahkoto vtakneš v prvo — oblepi z belim papirjem ter na njenih 5 ploskvah nariši 2, 3, 4, 5 in 6 pik. Končno zlepi še tretjo

kocko, ki se naj na omenjeni način prilega drugi kocki. Oblepi jo z belim papirjem ter jo opremi s pikami na eni ploskvi.

V kocko II. vloži kocko št. III. recimo tako, da je na vrhni ploskvi kocke III. šest, na vrhni ploskvi kocke II pa pet pik. Gledalci bodo seveda videli le pet pik kocke II. Z rdečo kocko poklopi obe prvi ter s palcem in kazalcem nalahko pritisni dve ploščini kocke, nato pa dvigni. Na ta način boš z rdečo dvignil tudi drugo kocko. V začudenje gledalcev bo na vrhni ploskvi kocke ležeče na mizi šest pik. Seveda gledalci o eksistenci druge kocke ne smejo nič vedeti.

Dopolnjevalka

I. — ad, — — ad, — — — ad, — — ad, — ad.

II. Dopolnjevalka, posoda, muha, polotok pri Gružu, mesto v Rumuniji, saje.

Od I. do II.: razveseli otroka.

Rešitev iger z užigalicami

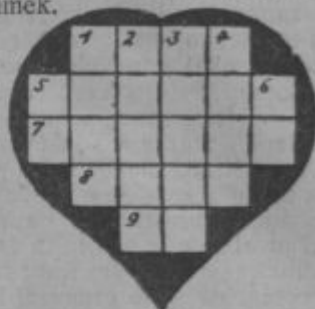

(Iz nedeljske številke).

Križaljka »Srce«

Pomen besed

Vodoravno: 1. Vrela voda. 5. Del števila. 7. Vložek za čevlji. 8. Ud. 9. Kazalni zaimek.

Navpično: 1. Pralni pripomoček. 2. Hrup. 3. Izobrazba. 4. Del noge. 5. Učenje. 6. Časovni veznik.

Rešitev križaljke »Svetiljka«

Vodoravno: 2. ali; 4. nad; 5. Nadan; 6. kovač; 8. tiran.

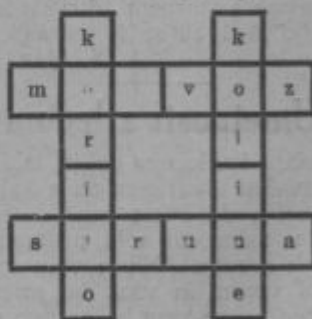
Navpično: 1. Mlado Jutro; 2. Ana; 3. Ida; 6. hrt; 7. čin.

Rešitev križaljke

Vodoravno: 1. M; 2. jelen; 3. Kitajec; 4. Bodin; 5. noj; 6. Bojan; 7. Kerubin; 8. jutro; 9. ura; 10. o.

Navpično: 1. Mlado Jutro.

Rešitev okvirja

(Iz nedeljske številke).

Rešitev šaljivih ugank

I. Nobenega.
2. Ker so v njihovi družini dan za dnem smrtni slučaj.

